

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDU

Licejska knjizica
Ljubljana.

OBRT.

Uredništvo in upravljenje je v Ljubljani,
Gradnje 17/1. — Št. telef. 552 — Štev. računa
pri ček. uradu 11.953. — Dopolni se ne vratajo.
Plača in tači se v Ljubljani.

Izbira vsako sredo in soboto.

Naročilna za ozemlje SHS:	
letne	K 150--
za pol leta	80--
za četrt leta	45--
mesečno	15--

Leto IV.

Ljubljana, 19. februarja 1921.

Štev. 14.

VSEBINA: Dohodki državnih podjetij v Sloveniji po proračunu za leto 1920/21. — Razprav. gospodarskega sveta. — Pregled neposrednih davkov. — Varstvo industrijske lastnine — Izvoz in uvoz. — Narodno-gospodarske zadeve. — Naznani trgovske in obrtniške zbornice. — Razno. — Tržna poročila. — Berza.

Dohodki državnih podjetij v Sloveniji po proračunu za l. 1920-21.

Dohodki državnih podjetij za tekoče proračunsko leto so proračunani na 311,506.418 kron, to je skoraj toliko kot vsi neposredni davki in doklade cele Slovenije. Faktičen dohodek bo vsekakor mnogo manjši 1. ker se je med dohodke vzel v račun idrijski rudnik z 20 milijoni, ki je po rapaljski pogodbi pripadel definitivno Italiji; 2. ker so bile medtem znatno povečane mezde rudarjev v državnih rudnikih in pričakujemo, da bo regulirana cena premoga po kvalitetah, z drugo besedo znižana cena za lignite iz državnih rudnikov, in 3. ker je državna cinkarna v Celju že dalj časa v stalni krizi glede prekrbe s surovinami in prodaje svojih izdelkov.

V naslednjem podajemo kratek pregled dohodkov železniškega, poštnega, brzovavnega in telefonskega in poštnočekovnega prometa, dalje dohodkov iz državnih gozdov in iz gozdov verskega zaklada, ekonomij, industriji, rudnikov in plavžev ter državnih kopališč.

1. Državne železnice, ki imajo v Sloveniji okrog 500 km prog v obračtu, od česar pa je skoro polovica last privatnih delniških družb, proračunavajo celoletne dohodke na 45 milijonov 846 tisoč kron. Od tega pripade na potniški promet 16 milijonov in na tovorni promet 26 in pol milijonov, na brzovozno blago 1,399.000 in na prtljažni promet 530.000 kron.

2. Poštne naprave so sedaj tako lukrativne, da prinašajo večje dohodke kot železnice. Proračun dohodkov pošte znaša 44 in en četrt milijonov kron, brzovava 2 in tričetrt milijonov in telefona 750.000 kron. Dohodki poštnočekovnega urada znašajo od obresti 240.000, od manipulativnih pristojbin 100.000, od provizije 190 tisoč kron in od prodaje tiskovin 180 tisoč kron. Izmed poljedelskih zavodov približno Žrebčarska postaja na Selu 110.000, vzorni vinogradi in trdnin nasadi 425.000 kron, kmetijske šole v Mariboru, Št. Juriju, na Grmu, v Vel. Nedeli in podkovska šola v Ljubljani 59.370 kron.

Izkupiček državnih gozdov za drva je proračunan na 2,211.926 kron in za les na 4,702.350 kron ter za oglje na 410.000 kron. Skupno z drugimi dohodki državnega gozdarstva znaša 7,835.066 kron. Pri gozdih verskega zaklada se računa izkup za drva 1,720.393 kron, prodaja lesa 7,995.483 kron, vnovčenje lesnega oglja 657.600 kron, torej skupaj z drugimi dohodki 11,214.813 kron.

Med industrijami znaša proračun cinkarne v Celju za prodajo izdelkov 58,784.000 kron. Ako bo sprejet predlog carine prostega izvoza izdelkov cinkarne in se pri pogodbi z

Italijo omogoči in zajame dobava surovin, bi se dala ta številka eventuelno še zvišati. Dosedaj je oviral obračanje prohibitična carina, tako da je bila cinkarna primorana češči odpustiti veliko število delavstva.

Za državna premogovnika v Veneciji in Zabukovcu so proračunani celokupni dohodki na 31,831.000 oziroma 9,304.080 kron, k temu je prištei 25 odstotni prebiteit prodajne cene premoga državnih rudnikov, kar znaša 10,213.750 kron in užitno na premog v višini 10 odstotkov od prodajne cene v znesku 48 milijonov kron. Skupni dohodki od premoga znašajo torej 100 milijonov K.

Državno kopališče v Slatini ima denesti 2,599.964 kron, v Dobrni 214 tisoč 620 kron in sanatorij v Topolšici pa 553.000 kron.

K tem dohodkom je prištei še hodke, ki se stekajo iz uprave kapitalij in zakladov, ki nosijo na obre-

stih 523.228 kron, na državnih posloih (potresno posojilo z leta 1895-1896) in vsled škode trdne nji sku-paj 198.400 kron, od verskega zaklada 54.557 kron ter od bivše avto-nomne deželne uprave 193.000 (dežalna elektrarna in obligacije). Končno je vpoštevati dohodke kazniličnega dela s 531.000 kronami, bolnici in humanih zavodov s 3,914.180 kron, narodnega gledališča s 3 mil. 4 tisoč kronami, dopisnega urada v Ljubljani s 132.240 ter šolnim in vpisnim s 157.153 kronami.

Med različnimi upravnimi dohodki omenjammo donos za obrne šole s 500 kronami in za trgovske šole s 7000 kronami, za vzdrževanje bivših deželnih cest in mostov 1,100.000 kron in taksa za lovskie karte z 90 tisoč kronami.

Za pregled razmerja dohodkov državnih podjetij navajamo njih po razdelitev po posameznih pokrajinal in sicer znaša:

	prom. napr.	gosp. podj.	nepremičnine
1. v Srbiji, vračanano centr. naprave raznih ministrstev:	134,721.200 d.	60,800.560 d.	30,213.932 d.
2. v Bosni	187,971.800 K	10,124.000 K	468,416.630 K
3. v Dalmaciji	34,768.800 K	1,232.750 K	123.883 K
4. na Hrvaškem	417,163.000 K	93.620 K	147,785.540 K
5. v Sloveniji	106,559.000 K	1,214.820 K	202,758.413 K
6. v Vojvodini	296,758.800 K	76,570.000 K	12,265.238 K

Slovenija stoji torej glede dohovov iz državnih nepremičnin na drugem mestu. Na prvem mestu stoji Bosna z ogromnim državnim gozdom, ki je bilo dano v eksplotacijo v zakup tujim družbam, dalje premogovniki v Kreki, Ugljeviku, Zenici, Banjaluki, Kaknju, Brezi, Maslovarama in v Mostaru in železni rudnik v Varešu, dalje državno kopališče v Ilidžah, slane kopeli v Tuzli, v Srebrenici in v Kiseljaku.

Na Hrvaškem spada med državne nepremičnine razen obsežnih gozdov le premogokop v Vrdniku z 68 milijoni dohodkov. V Srbiji so državna last senjski rudnik pri Čupriji, podrinski in majdanješki rudnik, od katerih ima prvi vnovčiti 200.000 ton premoga po 105 dinarjev tona za 21 milijonov kron za tekoče leto.

Državna gospodarska podjetja so najbolj razvita v Srbiji, deloma tudi v Vojvodini in v Bosni. Slovenija je v tem oziru na predzadnjem mestu.

V Srbiji so obsegala upravo fondov v Belgradu, razredno loterijo, priviligirano Narodno banko, državno tiskarno, državni živinorejski zavod v Dobričevem, topčidersko ekonomijo, kmetijske šole v Kraljevem, Bukovem, Šabcu, Skoplju in Bitolju, državne tovarne za svilo v Novem Sa-

du in Veliki Kikindi, vojnotehnični zavod v Kragujevcu, in železniško strojno delavnico v Nišu.

V Vejvodini obsegajo državna podjetja svilarstvo, ki je najvažnejše in ki se je pod ogrskim režimom posebno negovalo, dalje ekonomiske šole, živinorejske zavode in rižne kulture, v Bosni pa deželno tiskarno, poljedelske postaje, umetno obrtna delavnice, državno tkalnico preprog, in tkalnico vezenin.

Tudi pri dohodkih iz prometnih naprav stoji Slovenija na predzadnjem mestu, ker je večina železnic v Sloveniji privatna last in ker je bila poštna uprava, brzovavne, posebno pa telefonske napeljave v Sloveniji pod Avstrijo od ravnateljstev v Gradcu in Trstu sistematično in namenoma zanemarjeno. Vojna je sicer glede telefonskih zvez nekoliko pomagala Sloveniji, zato pa je propadla vozna pošta, katere še dosedaj ni mogoče obnoviti. Nerazumljivo nam je samo, da znaša dohodek od rečnega brodarstva, ki ga je dala država v zakup in eksplotacijo bančnemu sindikatu, pri številu 700 šlepov, to je nad tri petine cele podonavske flotide, le borih 2 milijona dinarjev, da si so vodni tarifi enako visoki kot Železnični. Tu bi bilo treba pojasnila.

Razprave gospodarskega sveta.

(Konec.)

Za informacijo vlade je stavil svetu sledeča vprašanja:

1. ali naj trgovska pogodba z Italijo obsegajo tudi špecijalni tarifni del;
2. ali se sme vzajemno dovoliti naseljevanje firm začasno ali trajno;
3. kako se ima urediti likvidacija odnosajev privatno pravnih razmer;

4. kakšno stališče je zavzeti glede pravic, pridobljenih na ozemlju bivše Avstroogrške monarhije. —

V razgovoru k tem vprašanjem je zastopnik trgovske zbornice I. Mohorić izjavil, da so se na anketah pri zbornici izrekli vsemi interesi za to, da naj bo trgovska pogodba z Italijo kratkotrdna in da naj se vzajemno dovoli naseljevanje tvrdk, ker smo mi interesirani na za-

stopstvih naših tvrdk v Trstu in Primorju. Glede dolgov in tirjatev je zbornica dosedaj zbrala samo gradivo glede odnosajev zadrg iz zasedenega ozemlja proti njihovim centralam v Ljubljani in Celju, iz česar rezultira za Italijo pasiven saldo za 15 in pol milijonov kron. Ker se je Italija postavila na stališče San Germane mirovne pogodbe, da se morajo te obveznosti poravnati po kurzu avstrijske krone na curiški borzi koncem oktobra 1918, predlagata, da naj se uravnajo ti odnosaji tako, da se plača notranja vrednost valute.

Ing. Dr. Vidmar se je pritoževal, da moramo mi, ki doma te politike cen ne poznamo, plačevati v Avstriji in Češki za nabavo polfabrikatov takozvane eksportne cene, ki so tako visoke, da je naši industriji popolnoma nemogoče konkurrirati v finalnem produktu z inozemstvom, in zahteva odpravo eksportnih cen pri kontingentih. Ravnatelj Dr. Frangeš je podal obširen referat glede izvoznih razmer pri poljedelskih produktil in živinoreji in zastopa stališče, da naj se enkrat preneha s trgovskimi provizorijami in naj se z Italijo sklene definitivna pogodba in po tem vzoru tudi z drugimi zavezniškimi državami. V Italijo bi se izvajalo žito in konji, goveda in razni deželni pridelki. Zavarovati se moramo proti uvozu vina, ker obsega naše vinorejstvo 250 tisoč ha kultur in reprezentira vrednost 14 milijard kron ter je naša najdražja kultura. Dalje je govoril o zaščiti našega ribolova proti italijanskim čozotom. Mi Italije ne potrebujemo. Žvepleni cvet lahko dobimo iz Severne v Srednje Amerike.

Nato je g. Bošković iz Splita poročal o razmerju Dalmacije napram italijanski trgovski pogodbi. Pri ribolovu je treba, da dobe naši ljudje v italijanskih vodah, na Lastovu in pri Zadru pravico ribarenja. Opozarjal je posebno, da je civilni guvernorat izdal mnogo rudarskih in trgovskih koncesij za okupirano ozemlje in predlaga, da se vse te koncesije podvrže temeljni reviziji. Cementarska industrija je na štiri petine italijanska, dalje, da imajo Italijani zasigurana dalekosežna vodna prava, ki jim omogočujejo vpliv na celo okolico. Konečno se izjavlja proti definitivni pogodbi z Italijo.

V enakem smislu se je izjavil gen. direktor Sava Kukić, češ da mi nimamo v Italiji ničesar iskati in da je ta pogodba le naloga zaščititi lastne interese. Svetuje, da bi se s pogodbo počakalo toliko časa, dokler Italija sama ne sklene pogodb z zavezniškimi državami, kar je bilo sklenjeno na konferenci l. 1916 v Parizu, da bomo videli vsebine največjih ugodnosti in mogli po tem presoditi situacijo.

Delegat Saveza trgovaca g. Demetrović je izjavil, da se ne gre pri pogodbi z Italijo za podaljšanje pogodbe med bivšo Srbijo in Italijo, marveč za popolnoma novo stvar. Srbija ni imela onih industrij, ki jih ima sedaj naša država in katere je treba sedaj zaščititi. Mi smo mnogo zagrešili z odpovedovanjem pogodb preko noči, in smo izgubili zaupanje

v inozemstvu in ker še danes nimašo odrejene smeri naše trgovske politike. Ne smemo pa pozabiti, da se nahajamo v klinu med Italijo in Nemštvom, ki obe silite na vzhod, to pot s svojo ekonomsko penetracijo, ki je podaljšanje svetovne vojne. Nato opozarja na vprašanje reške regence, o kateri nimamo še nobenih podrobnejših podatkov o valuti, o pravilih na Reki, o načinu oskrbe Reke in o njeni carinski organizaciji, ki je za nas posebne važnosti, dalje na vprašanje svobodnega prometa in selite.

Po daljši razpravi o šumarski industriji v Bosni, o ureditvi parobrodarstva, ribarske flotile in o uporabi Trsta ter o zamenjavi valute v zasedenem ozemlju, se je prešlo na samostojne predloge kot zadnjo točko dnevnega reda. Tajnik Paskievič je predlagal razširjenje zagrebške telefonske centrale in zboljšanje brzjavnega in paketnega prometa, likvidacijo tečajnih differenc pri Centralni Upravi in izprenembe postopanja pri trošarinski kontroli. Dr. Bugarič je predlagal revizijo tarif brodarskega sindikata, Dr. Beloševič kontinuiteto v gospodarski naředobadi in odpravo retroaktivnih davčnih naredb, tajnik Mohorič pa je predlagal, da se izda naredba za carine prosti vračanje embalaže (posebno vinskih sodov; pravočasno objavljanje razpisov javnih dobav, da bodo mogli naši obrtniki in trgovci dočasno oferirati; vzpostavitev davčnih komisij, da se poizvedbe ne bodo več vršile na anonimen način; da se izdajo izvršilne naredbe za repaturni promet z inozemstvom; in da se ukine predpis o odtegovovanju 1 odstotka od trgovskih faktur za podporo uradniških zadrug).

Akoravno je bilo to zasedanje improvizirano in niso bili niti referenti ministrstev izdelali referatov, niti jih poslali članom sveta v izjavo, torej tudi ekspertri niso poznali programa vlade, leži velik moralen vpliv sveta v tem, da so na eni strani šefi oddelkov ministrstva slišali tožbe in želje ter predloge interventov, dalje da so ekspertri iz posameznih pokrajin spoznali situacijo drugih krajev naše države in slišali razloge vlade za nekatere naredbe, ki so v javnosti, ki ni bila informirana o povodu in namenu odredb, naletaleta na velik odpor.

Izkazala se je velika potreba, da se poleg sedanjega političnega parlamenta, ki se dosedaj še ni imel prilike baviti z gospodarskimi vprašanji, osnuje nova institucija, kjer bodo zastopani vsi družabni sloji in kjer se bodo razpravljala in reševala ekonomska vprašanja. — Ta predlog, ki ga je stavljal dr. Vošnjak, je vsega vpoštevanja vreden in stvar vseh strokovnih organizacij je, da v Ustavi zahtevajo tako ustanovo, da se v ekonomskih vprašanjih osvobodimo strankarsko politične oportunitete in bodo o njih odločevali objektivni argumenti.

Pregled neposrednih davkov.

(Nadaljevanje.)

B. Hišni davki.

Razredarina je odvisna od tega, koliko stanovanjskih delov (sob in čumnat) da je v dotedni hiši. Čim več sob in čumnat je tu, tem višji je davek.

Ako je imela hiša le eno, dve, tri, štiri itd. stanovanjske dele, se je dosedaj plačalo na državnem davku (razredarini) 2 K 63 v, 2 K 98 v, 3 K 68 v, 8 K 58 v itd.

Če je bila pa hiša sezidana šele po 31. decembru 1911, znašala je razredarina le 2 K 03 v, 2 K 30 v, 2 K 84 v, 6 K 62 v itd.

Po določa za doklade avtonomih oblasti je bila v obeh slučajih jedna in ista t. j. 3 K, 3 K 40 v, 4 K 20 v, 9 K 80 v itd. Glej tozadene tabele v odloku bivšega fin. min. z dne 10. avg. 1914, št. 15.012. Uzmanik fin. min. št. 166 iz l. 1914.

Razredarina se po zgornj navedenem fin. zakonu (»Uradni list« z

dne 25. nov. 1920, št. 136), potrošnja. Hišnorazredni davek bi znašal vsled tega v ravnokar omenjenih slučajih: 7 K 89 v, 8 K 94 v, 11 K 04 v, 25 K 74 v, odnosno pri hišah, ki so sezidane po 31. decembru 1911 6 K 99 v, 6 K 90 v, 8 K 52 v, 19 K 86 v itd.

Poleg razredarine se pobira 70 odstotni enotni drž. pribitek, ki se preračuna od višine državnega davača, t. j. 70 odstotkov od 7 K 89 v, 8 K 94 v, 11 K 04 v, 25 K 74 v, odnosno pri »ugodnostnih« hišah, sezidanih po 31. decembru 1911 70 odstotkov od 6 K 09 v, 6 K 90 v, 8 K 52 v, 19 K 86 v itd.

Doklade za avtonome oblasti se za davčno leto 1921 odmerijo na isti način kakor enotni drž. pribitek. Razloček obstoji le v tem, da se vzame mesto 70 odstotkov skupni znesek avtonomno dokladnih procentov.

Primer. N. N. ima hišo na deželi s 4 stanovanjskimi deli (t. j. 4 sobe) in s pripadajočimi pritiklinami. Koliko znašajo davčna bremena za davčno leto 1921, ako znašajo avtonome doklade skupno (brez deželnih doklad seveda) 110 odstotkov. Plačal bo:

- a) na državnem davalku ($3 \times 8 K 58 v$) 25 K 74 v
 - b) na 70 odstot. drž. pribitku (70 odstot. od 25 K 74 v) 18 K 02 v
 - c) na 110 odstotnih avtonomnih dokladel (110 odstotkov od 25 K 74 v) 28 K 31 v
- Celo davčno breme znaša torej 72 K 07 v
(Dalej prihodnjič.)

Ministerijalni tajnik Cigoj.

Varstvo industrijske lastnine.

(Nadaljevanje.)

Ostaja mi ob sklepu še eno vprašanje, ki ima praktično vrednost za vse lastnike pravice industrijske lastnine, vprašanje, ali in kako se bodo prevzeli v novo državno varstvo patentni, ki že obstajajo, vzoreci, obrazci in znamke, ki so že zavarovane na posamezih delih naše države.

O tem odloča § 162. uredbe, ki pravi: da kdor uživa na kakem delu naše države kako pravico industrijske lastnine onega dne, ko uredba stopi v veljavo, in ki želi, da se mu ta pravica na tem delu države zavaruje tudi nadalje za preostalo dobo njenega trajanja, jo mora prijaviti pri upravi za varstvo industrijske lastnine najpozneje v roku treh mesecov računaje od dneva, ki se dolodi s posebno naredbo; ako te prijave v omenjenem roku ne izvrši, preneha veljavnost njegove pravice v naši državi. Na njegovo prošnjo more uprava raztegniti veljavnost njegove pravice na celo državo.

Iz te določbe vidimo, da se prevzamejo v novo državno varstvo vse pravice industrijske lastnine: 1. ako njih lastnik za to prosi; 2. ako je njegova pravica še v veljavi; 3. prevzamejo se le za dobo, ki še ostane po odračunjanju dosedanja trajanja varstva; 4. zavarujejo se na onem delu države, kjer so dosedaj bile zavarovane in 5. na željo se varstvo more razširiti na celo državo.

1. Kar se tiče prve točke omenjam, da se te prošnje morejo prijeti vlagati takoj, ko uredba stopi v veljavo, torej z 28. decembrom 1920; pri tem ni nobene razlike, ali je prosilec naš državljan ali inozemec, vsakemu upravičencu se njegova lastnina varuje; glede inozemcev smo prevzeli za to posebno obvezno s podpisom saint-germanske mirovne pogodbe z Avstrijo, ki določa v svojem 274. členu, in trijanonske mirovne pogodbe z Ogrsko, ki določa v svojem 257. členu, da so dolžne vse države, ki jim je pripadel kak del bivše avstro-ogrške monarhije, ali ki so nastale iz razsula te monarhije, priznati vse pravice industrijske lastnine, ki so veljale na tem delu občasu, ko je isti prišel pod njih suvereniteto. To določilo velja za pravice na teritoriju naše države izven Srbije in Črne gore. Gleda teritorija

Srbije in Črne gore bi bila naša država v smislu čl. 249 b in 258 saint-germanske mirovne pogodbe (odnoso enakih členov drugih mirovnih pogodb) upravičena, da doseže in likvidira na tem svojem teritoriju vse pravice industrijske lastnine brez obzira na to, so li lastniki naši državljanji, podaniki zavezniških ali sovražnih držav. Do tedaj se bodo te prijave sprejemale, se ne more še natanko dolčiti; kajši mirovna pogodba z Ogrsko še vedno ni stopila v veljavo in tudi enoletni rok, ki ga čl. 259 mirovne pogodbe z Avstrijo določa za obnovitev radi vojne zapadlih ali ugashenih pravic, poteče šele 16. julija 1921, dočim analogni enoletni rok v mirovni pogodbi z Ogrsko sploh še ni začel teči; ker pa ne gre, da bi tuji državljanji z daljšim rokom za prijavo imeli večje pravice, kakor lastni državljanji, se bode rok tako določil, da pade njegov iztek skupaj z najdaljšim rokom, ki ostane tujim državljanom.

2. Drugi pogoj je, da je pravica industrijske lastnine še v veljavi onega dne, ko stopi uredba v veljavo. Pravljitelj bode moral dokazati, da je pravico vzdržal v veljavi do 28. decembra 1920. Katere pravice pridejo v poštov?

Odgovor na to vprašanje je različen za posamezne dele naše države. Iz Srbije se bodo prevzeli vsi vzoreci, obrazci in znamke (patentov Srbija ni imela), ki so jih kompetentne oblasti, t. j. prvostepeni sudovi, odn. v Beogradu trgovalski sud, zavarovali do vstetega 27. decembra 1920. Iz pokrajine izven Srbije in Črne gore se bodo prevzeli vsi vzoreci, obrazci in znamke, ki so jih naše pristojne korporacije, t. j. trgovske in obrtnike zbornice zavarovale istotako do vstetega 27. decembra 1920. Pri patentih zadeva ni tako enostavna. Prevzeli se bodo le oni patentni, ki jih je patentni urad na Dunaju odnosno v Budimpešti pravomočno dal do vstetega 27. oktobra 1918. Kajti ta dan je bil zadnji dan obstoja avstro-ogske monarhije, le do tega dne so bili naši (nekaj avstro-ogrški) kraji v območju dunajskih in budimpeštanskih centralnih uradov; z 28. oktobrom je bila revolucionarnim potom stvorjena nova država Jugoslovenov (tedaj še brez Srbije in Črne gore), ki je danes nam pripadajoče dele bivše avstro-Ogrske odcepila od te države in jih stavila pod svojo suvereniteto. Natančno, da od tega dne ni mogla nobena inozemska oblast imeti v naši državi kakih pravice, zato tudi dunajski in budimpeštanski patentni urad ni bil več pristojen za dajanje pravice industrijske lastnine, ki bi veljale tudi za našo državo, torej izven nje. Govorja, da je bila vstreljena kompetenčna območja. — Iz istega razloga se bodo od vzorcev, obrazcev in znamk prevzele le one, ki so do vključno tega dne (27. oktobra 1918) bile registrirane pri centralnem uradu na Dunaju in v Budimpešti. Lastnik je moral vse te pravice industrijske lastnine vzdržati v veljavi s plačevanjem letnih pristojbin na Dunaju odnosno v Budimpešti, oziroma pri vzorecih, obrazcih in znamkah s plačevanjem letnih pristojbin pri onih trgovskih in obrtnih zbornicah, kjer jih je prijavil. Kot dokaz za to bodo moral upravi predložiti overovljeni prepis iz patentnega registra na Dunaju odnosno v Budimpešti, oziroma pri vzorecih, obrazcih in znamkah prepis iz registra pristojne trgovske in obrtnike zbornice (v Srbiji pristojne sodnije).

(Konec prihodnjič.)

Izvoz in uvoz.

Naš izvoz bo olajšan. Na seji finančno-ekonomskoga komiteta, ki se je vršila 14. februarja t. l., je v načelu sprejeti izprenemba izvozne carinske tarife, ki bo za izvoz ugodna.

Krma pri izvozu živine. Glavna carinarna v Ljubljani naznana trgovski in obrtniški zbornici, da se zamore pri vsakem izvozu živine izvesti brez carine in brez zasiguranja valute, krma, potrebna za živino, ki se izvaja in to računeno za en dan: za enega prasiča 1 kilogram koruze; za eno oveo 1 kilogram sena in pol kilogram otrobov; za 1 vola 4

kilograma sena in 1 kilogram otrobov. Za izvoz v države, ki mejijo na našo kraljevino, se zamore izvoziti pod omenjenimi pogoji toliko navedene krme, kolikor je potrebno za 10 dni; ako pa se izvaja v druge države pa, kolikor jo je treba za 15 dni. (St. 1522).

Naš izvoz v Zedinjene države. Ameriški konzul g. Patton je obvestil ameriško vlado, da je znašal izvoz iz Jugoslavije l. 1920 na podlagi predloženih faktur beograjskega in zagrebskega amerik. konzulata v Zedinjene države 233.627 dolarjev.

Izvoz kož iz Ogrske. Ogrska je dovolila izvoz surovih kož in usnja v večjih množinah, obremenila pa ga je z visoko carino. Za en vagon-suhih konjskih kož znaša n. pr. carina 90.000 m. k.

Uvoz masti v Nemčijo. S 5. t. m. je uvoz masti v Nemčijo zoper dovoljen.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Trgovska pogodba med našo državo in Nemčijo naj bo začasna. V zadnji štev. našega lista smo poročali, da je odgovrena ratifikacija že zaključene pogodbe med našo državo in Nemčijo, in sicer na zahtevo ministra za trgovino in industrijo. Na zadnji seji ministarskega sveta se je med drugim razpravljalo tudi o zaključeni pogodbi, naj bi ta pogodba stalna ali ne. Konečno je bilo sklenjeno, da naj bodo trgovske pogodbe z Nemčijo in Italijo z ozirom na zunanje politične momente le — začasne.

Pomanjkanje govejega in telečjega mesa v Ljubljani. Ker se forsira izvoz mesa v inozemstvo, je na ljubljanskem trgu nastopilo pomanjkanje mesa, kar je povzročilo med občinstvom veliko razburjenost, med mesarji pa delno stvko. Ceno živi teži so izvozničarji v medsebojni konkurenji povišali na 17 do 18 K po kg za prvočršnega vola, vsled česar naši mesarji niso mogli ostati pri starih cenah. Da se izognemo popolnemu pomanjkanju govejega mesa, se je dovolila od srede 16. t. m. za goveje meso I. vrste cena K 30.—, II. vrste K 28.—, telečje meso prve vrste K 26.—, II. vrste K 24.—. Podraženju mesa je pripomogel tudi 50 odstotni padec cen kožam. Znižanja cen nam ni pričakovati tako dolgo, dokler se ne zboljša naša valuta, ker nam tukrat zunanjih trgov ne bo mogel plačevati tako visokih cen.

Prodaja koruze: Komisar sekretarijstva posestva grofa Cekoniča v Zombolji (Banat), bo prodajal dne 25. t. m. potom javne ofertne licitacije 960 m. c. koruze. Kavcija 10 odstotkov.

Industrija.

Nova elektrotehnična tvornica »Panonija« v Ptaju. Tvornica »Panonija« v Ptaju je predložila nove vzorce telefonskih aparatov ministrstvu za pošto in brzjav, da bi jih uvelio v naših pokrajini. Ti aparati so vporabni kot stojče ali kot viseči, so mnogo manjši, kakor običajni in tehnično zelo dobro izdelani.

Tvornica gospodarskih strojev. Tvrđka Miroslav Herman in drugi graditi v Karlovcu novo tvornico za izdelovanje gospodarskih strojev.

Tvornica in rafinerija spirita se je preselila. Iz Požega se je preselila v Osijek tvornica in rafinerija spirita, ki bo letno pridelovala do 40.000 hl tega prouktka. Tvornica v Požegi ni imela pogojev za razvijanje.

Nov premogovnik. Olvorjen je nov premogovnik v Fušnici pri Livnu (Bosna), ki daje premog z 4600 kalorijami. Ta premogovnik eksplotira Industrijska banka v Zagrebu. Na 78 km oddaljeno postajo se premog prevaža z automobile.

Zgradba velike električne centrale. Ministrstvo za javna dela je razpisalo za 1. majnik licitacijo za zgradbo velike električne centrale v Kostolcu na Donavi. Poleg tega namerava zgraditi vlač na progi Kostolac—Beograd še osem manjših električnih central. Stroški za zgradbo velike električne centrale v Kostolcu so proračunjeni na 60 milijonov krov.

Čehi kupili veliko rudarsko podjetje v Gornji Šleziji. Češki kapital je dosegel pred kratkim v Gornji Šleziji lep uspeh. Večina delnic enega naj-

večjih podjetij Gornje Šlezije rudarske industrije: »Vereinigte Königs- und Laurahütte« je prešlo v roke čeških koncerna. S tem so si Čehi zagotovili velik upliv na poslovanje tega podjetja.

Angleške zaloge belega kleja (lima). Angleška je razpečavala beli klej (lim) kot svojo specijaliteto po celi svetu. Tudi nasi trgovci so ga naročali na Angleškem. Koncem leta 1920 so znašale zaloge belega lima v Angliji približno 2 in pol milijona škrinj, kar ima vrednost nad 5 milijonov funtov šterlingov. Proizvodna cena za škrinjo je bila 40 šilingov, cena pa se je znižala na 33 šilingov, torej za 7 šilingov pod proizvodno ceno.

CARINA.

Slovensko besedilo carinske tarife. Delegacija ministrstva za finance v Ljubljani je dala natisniti slovenski tekst sedaj veljavnega zakona o splošni carinski tarifi z maksimalnimi, minimalnimi postavkami in pravili o tari. Cena knjige, ki obsega 23 pol velike osmerke je 80 K. Denar naj se ne pošilja na naslov delegacije, marveč na »Gospodarski urad delegacije ministrstva za finance v Ljubljani«. — Na naročila brez denarja se ne ozira. Carinskega zakona pa delegacija nima več v zalogi, pač pa ima še nekaj izvodov te knjige glavna carinarnica v Ljubljani, zato naj se interesenti obračajo s svojimi naročili načrtnost na ta urad. Slovensko besedilo carinske tarife olajša trgovcu vlaganje deklaracij brez posredovalcev, kar je za trgovske kroge velike važnosti. V lastnem interesu vsakega trgovca je torej, da si nabavi ta pripomoček.

Revizija carinske tarife. Odbor Gospodarskega sveta za revizijo carine je dovršil svojo nalogo. Sestavljena carinska tarifa se bo predložila še gospodarskemu finančnemu komitetu v odobrenje. Kolikor je znano do sedaj, je izvozna tarifa izdelana na podlagi stare izvozne carinske tarife z nekaterimi spremembami v pododdelkih. Princip za sestavljanje tarife je bil ta, da se omogoči razvoj in delo naše obstoječe ter bodoče industrije. Zato so surovine carine prosté, carina na polfabrikate je znižana, izdelki pa se bodo carinili po tarifi, ki odgovarja njihovi vrednosti. Izvzeti so v tem slučaju stroji, glede katerih je predloženo, da se osvobode carine; tovarne strojev ne bodo plačevali davkov, dokler bo uvoz strojev prost. Med drugimi predlogi, katere je stavil odbor, se nahajajo tudi predlogi glede važnejših predmetov in predlogi glede izvoza. Izvoz žita je prost vsake carine, izvzeta je pšenica, ki nam je potrebna doma. Carina na izvoz živine je tudi znatno znižana. Dovoljen je izvoz konj in goveje živine čez 500 kg teže (od glave). Ostala je prepoved za volno in slaro, hito železo, radi naše domače industrije. Znižana je carina na surove kože, ostala je pa carina na kože od velike živine. Najnižja je carina na kože, ki se pri nas ne morejo predelavati. Leseno oglje je carine prost. Natančneje o novi carini se bo kmalu izvedelo. Za enkrat so nas pomirili tudi ti kratki podatki.

Kuhanje trošarine prostega žganja za domačo potrebo. Po členu 116, točka 6, trošarskega pravilnika, sme oni, ki hoče prodati gotov del onega žganja, ki ga je nakupil trošarine prost za domačo potrebo, to storiti le tedaj, če označeni svoj namen poprej prijavi pristojnemu oddelku finančne straže in plača pri pristojnem davčnem uradu trošarino za novo količino žganja, ki jo namerava prodati. Generalna direkcija posrednih davkov v Beogradu pa je zaznala, da se v nekaterih krajih naše države dogaja, da si oni, ki kuha žganje trošarine prost za domačo potrebo, izposodi žgalno pravilo in da odškoduje lastnika izposojene priprave ne v denarju, temveč z žganjem, trošarine prosto nakuhanini. Taka oddaja žganja pa se ima — ker se žganje ne porablja za domačo potrebo, torej ne za oni namen, ki je pogoj za izpregled plačevanja trošarine — smatrati kot prodaja ter je vsled tega v vsakem takem slučaju postopati po gori citirani odredbi trošarskega pravilnika. Če pa bi se oni, ki kuha žganje trošarine prost za domačo potrebo, branil (obtovljaj) plačati

trošarino za ono količino žganja, ki bi jo po pogodbi moral oddati lastniku žgalne priprave, bi se moralo proti njemu postopati kazenskim potom po odredbi člena 116, točka 7 e, trošarskega pravilnika.

Denarstvo.

Ponarejeni čeki Jadranske banke. K notici, priobčeni pod tem naslovom v št. 10, poročamo sledete: Po izvedbah v Trstu je ugotovljeno, da se gre samo za eden čekovni blanket, ki je bil ukrazen podružnici Jadranske banke v Zadru in ponarejen od nekega zasebnika v Zadru. Ne gre se za več ponarejenih čekov. Ponarejevalec je že zasačen.

Promet.

Poštni in telefonski promet med Italijo in Prago preko Ljubljane. Med Italijo, Jugoslavijo, Avstrijo in Čehoslovaško se je že dolgo razpravljalo glede ureditve prometnih razmer. Prišlo je do sklepa, da se bo vrnil paketni promet Rim—Praga, in telefonski promet Trst—Praga preko Ljubljane, Gradca in Dunaja. Tako se zboljša informativna služba, katera je velike važnosti tudi za našo trgovino in novinarstvo.

ker naša poslanstva nefrankiranih pisem ne bodo sprejemala, marveč zaračala. (št. 1524.)

Trgov. pogodbe Čeh.-sl.-repub. Po zvaničnem komunikatu čehoslovaškega ministrstva za trgovino, se bodo pričela v najkrajšem času v Pragi pogajanja v svrhu zaključka trgovske pogodbe čehoslovaške republike z Rumunsko, Madžarsko in Avstrijo, v Varšavi v svrhu zaključka trgovske pogodbe s Poljsko in v Rimu z Italijo. Ravnotako se bodo kmalu nadaljevala pogajanja v Berlinu, ki so bila radi raznih težkoč prekinjena.

Razno.

Zajem ljubljanske mestne občine. Ljubljanska mestna občina namerava dvigniti zajem v znesku 20 milijonov krov, katerega bi občina porabila za razne regulacije, za posipanje in popravljanje ulic.

Gospodarske potrebe krajev ob Muri. Naša vlada je poslala v murske pokrajine posebno komisijo, da prouči gospodarske potrebe teh krajev, ki so do sedaj gravitirali proti Graz-u. Ker so ti kraji pripadli nam, moramo njihovo pozornost v gospodarskem oziru obrniti proti jugu.

Angleško darilo v vojni oškodovanim srbskim poljedelcem. Angleški odbor za kmetijsko pomoč zaveznikom je pripravil transport strojev, orodja in semen, katerega bo poslal kot darilo v vojni oškodovanim srbskim poljedelcem. To darilo ima vrednost 7 in pol milijona krov.

Prodaja pokvarjene koruze. Odsek ministrstva za prehrano in obnovo zemlje v Novem Sadu razpisuje oferto licitacijo v lastni hiši, ulica regenta Aleksandra št. 54 na 15 marca 1921. Količina 80 odst. povarjene koruze, ki za ljudsko hrano in krmo ni sposobna, znaša okrog 8 vagonov ter se nahaja v Velikem Bečkereku pri Domovinski mlinski industriji. Ponudbe naj se odda zapečatene, kavcija znaša 10 odstotkov.

Novo izumljeno mlinski strojev. Nadmlinar paromlina »Gizela« v Virovitici, Anton Brozović, je izumel več zelo potrebnih mlinskih strojev. Stroje pa je dal patentirati v Monakovem.

Nabava sukanca. Uprava vojne opreme v Beogradu, donji grad, razpisuje na 14. marca t. l. pismeno, oferto licitacijo za nabavo sukanca in sicer: 1000 grosov sukanca kaki barve št. 30—40 v navitkih po 500 m ter 1500 grosov belega sukanca št. 32—40. Kavcija 10 odstotkov.

Nabava gumbov. Uprava vojne opreme I v Beogradu razpisuje na 5. marca t. l. drugo pismeno oferto licitacijo za nabavo gumbov in sicer: 245 grosov malih, koščenih, masleno sive barve za bluze, 490 grosov večjih, koščenih, masleno sivih za bluze, 1000 grosov metalnih gumbov za hlače, 1000 grosov koščenih za srajce, 735 grosov metalnih masleno sivih za letne bluze in 1000 grosov metalnih za hlače. Ponudbe kolektivne z 10 din. se oddajo zapečatene. Na ovitku naj bo zapisano kaj se nudi. Kavcija 10 odstotkov.

Ustanovni občni zbor Sadjarskega društva za Slovenijo bo dne 20. februarja t. l. v posvetovalni dvorani poverjeništva za kmetijstvo. Začetek bo ob pol desetih dopoldne. Na dnevnem redu je med drugim obravnava društvenih pravil in volitev načelstva, odbora in odsekov.

Novi naslov našega generalnega konzulata v Marseilleu. Vsem zainteresiranim krogom se daje tem potop na znanje, da se je kraljevi generalni konzulat v Marseilleu naselil v ulici de Prado št. 76.

TRŽNA POROČILA.

Sombor: dovoz se ne razvija dobro, zato je odpošiljatev blaga omejena. Vagonov je malo, pa še ti so navadno brez streh, tako, da se morajo pokrivati z deskami. Ne smemo se čuditi, da se cene ne morejo znatno znižati, ker odpošiljatev obtežujejo izvanredni izdatki. Pšenica notira 970 do 980 K, koruza 360 do 370 K, oves 319 do 320 K, moka 0 15 K, moka za kuhinje 14 K, moka za kruh 13 K; koruza se prodaja na Češko.

Vukovar: Dovoz slab. Pšenice je na trgu posebno malo ter notira 1000 do 1010 K, koruza 370 do 380 K, oves 330 do 340 K. Koruza se prodaja v Avstrijo, Nemčijo in Čehoslovaško.

Vinkovec: Dovoz slab. Cene neizprenjene. Pšenica notira 990 do 1000 K, nova koruza 380 do 390 K, oves 320 do 325 K. Promet ne odgovarja potrebam.

Bačka: Pšenica 960 do 980 K, ječmen 520 do 540 K, oves 310 do 320 K, dobra stara koruza 380 K, nova koruza v zrnju 380 K. Moka 0 14.50 K, št. 2 13.50 K, za kruh 12.50 K.

Slavonija: Pšenica 1000 do 1020 K, ječmen 540 K, oves 310 do 330 K, dobra stara koruza 380 do 400 K, nova koruza v zrnju 390 do 420 K, moka 0, K 15.50; št. 2, K 14.50; za kruh K 13.50.

Zagreb: Moka 0, K 16.50; št. 2, K 15.50; za kruh K 14.50.

Kava (Amsterdam) Santos superior 55—56 cts., Java robusta WIB 30 in pol cts. cif. Hollandija—Hamburg. Padang robusta G. B. telquel januar-marc 26 in pol cts. Stara, rumena Mondon-Liberija 60—65 cts. fob. Java Liberijska srednje kval. 37 in pol cts. fob. Surinan Liberija Ia, debelo zrnje 35 do 37 cts. sob., Basi Ia, debelo zrnje 55 do 60 cts. fob.

Kakao po cts. Accra 41: Trinidad, skladische 70. (Amsterdam) zrnje: januar-marc Bahia superior 30 cts., Bahia good fair 26 in pol. Thome prompt od Lisabona 29, Accra f. f. februar-marc 24 cts. za pol kg fob.

Riž (Amsterdam) Burmah februar-marc, nova žetev 100 kg 18 for. cif. Hollandija ali Hamburg.

Maribor: Mast 52 do 56 K, sianina 36 do 50 K.

Srem: Voli 15 do 18 K, biki 10 do 15 K, telefa 16 do 20 K, prešiči (debeli) 26 do 30 K, mast 46 do 50 K, sianina 42 do 46 K, surove kože 30 K.

Cena jabolkom: Zagreb trg 6 do 8 K po kg, Maribor 4 do 8 K.

Cena krompirju: Zagreb K 2, Maribor 2 do K 2.40 po kg.

Cena fižolu: Zagreb trg 7 do 8 K po kilogram.

Cena čebuli: Zagreb trg 4 do 5 K, Maribor K 6 po kilogram.

Cena soli: Zagreb 5.60 do 7 K, Srem K 6.25, Vojvodina K 6.50.

Cena drvam: 180 do 300 K po kubik meter.

Cena vinu: Zagreb: novo vino 12 do 16 K, staro 20 do 25 K.

Vojvodina: novo vino 10 do 14 K, staro 18 do 23 K.

Srem: novo vino 10 do 14 K, staro 18 do 23 K.

Slovenija - Maribor: novo vino 18 do 20 K, staro 20 do 23 K po litru.

Cene železu. V Pragi se je nedavno vršila seja odsposancev največjih železničnih podjetij v Čehoslovaški. Vlada je sporočila, da s 1. marcem t. l. preneha davek na koks za plavže. Lastniki plavževo so v sled tega sklenili znižati cene železa počenši s 1. februarjem za povprečno 50 odstotkov. Cene znašajo za 100 kg litiga surovega železa št. 1 — 245, za hematit 270, ingote 300, palično in fasonsko železo 400, valjana žica 400, nosilec 385, tračnice 400, pločevina po debelini 480 do 420 čehoslovaških krov.

Hamburg: Cink 660 papir, 550 dekar marec 580 p., 565 d., april 575 p., 565 d. — Svinjec 530 p., 430 d., mehek svinjec 450 p., 390 d. — Kositer 50 p., 48 d. — Baker katode 18.25 p., 17.50 d. Antimon 8.50 p., 7 d.

Londón: Baker po toni, Standard cash fuit st. 69-7.6, elektrolit f. st. 76-15, cink skladische f. st. 162-15, trimesecni rok f. st. 168-15, svinjec Foreign. near dates f. st. 22-15, angleški 24-20, nikel 210, antimon najfinjeji po toni 40, kositerne plošče fr. Station 33.

Zlatorog

Kdor rabi „Zlatorog-milo“ podaljša trajnost svojega perila.

Glavno zastopstvo za Kranjsko:

R. Bunc in drug, Ljubljana, Gospodarska c. 7.

Zlatorog

od jagnjeta 40 K, ovčje krvno 50 do 60 K, kozje krvno 50 do 60 K.

Dunaj: Volovska koža K 180 po kg, telečja 1400 K, kozje krvno 575 K, ovčje krvno 450 K.

Cehoslovaška: Kravja in volovska koža po 25 kg, 22 do 24 č. K, težja koža 20 do 25 č. K, bikove kože od 25–50 kg 20 do 22 č. K, telečja koža 28–30 č. K po kg., konjska koža od 20 kg 350 č. K komad, kozja koža zimska 50 do 55 č. K komad, ovčje krvno 60 do 70 č. K komad, slabše vrste 40 do 60 č. K

Ogrska. Fina krvna: lisica 1000 do 1200 K, gorska kuna 2500 do 3500 K, domača kuna 2800 do 3500 K, vidra 3500 do 4000 K, jazbec 450 do 650 K, zajec 110 do 115 K po komadu. Težka goveja koža brez rog in nog 130 do 140 K, suha koža 240 do 250 K.

Rogovi. Dunaj: Rogovi ogrskih volov 4000 do 5500 K, ogrskih krav 1600 do 1800 K, bivolov 3500 do 4000 K, odpadki rogov 500 do 550 K, goveji zobje 650 do 700 K, goveje kosti 460 do 500 K po kilogram.

Iz mednarodnega tržišča kož. London: dne 11. t. m. je prišlo v London na popis 5000 Liebig Colon Saladero volovskih kož februarskega klanja; cena 11 do 12 d po lb cif Liverpool. — Liverpool. Promet sreden. Zimskodlakaste volovske kože B. A. Frig 9 d po lb od skladisča, kar pride približno 9 in pol d. cif. Rotterdam. — Antwerpen: prodalo se je med drugimi: 1784 Union Rosario Sal. volovskih, okoli 20 kg težkih, po 151 do 196 fr., cca 1000 soljenih Montevideo Rio Grande, Paraguay in San Paolo. — Rotterdam: Na dražbi 1. t. m. je bilo med 30.000 kožami prodanih 10.700 popolno slabih in starih. Od 2400 soljenih kož je bilo 1928 komadov prodano po relativno nizki cenii. Tako se je med drugimi prodalo 423 suhih Mexico, cca 10 kg 29–20.50 hol. gold., 258 suhih Columbia 12 do 14 kg 36.50 hol. gold., 1000 suhih Paraguay cca 10 kg 43 hol. gold., 478 suhih slanih Dakar cca 7.5 kg 25–26 hol. gold. V svobodni trgovini je bilo med drugim prodano še 2435 suhih Java govejih in bivolskih; 7000 suhih Parna-hyba, 500 soljenih Concordia Saladero volovskih, 100 soljenih B. A. Anglo Frig volovskih po 1– in pol d. Tako, da je bilo prodano vsega okrog 21.000 komadov kož. — La Plata: prodanih je bilo okrog 60.000 zmrznenih kož, ki pojdejo deloma na Angleško, deloma v Zedinjene države.

Tržišče kož. Hamburg: kravje kože po kvadratu 60 do 80 M, boxcalf 22 do 28 M, konjski chevreaux 12 do 14 M, box 10 do 12 M po kvadratu.

Berlin: kravja koža 60 do 80 M, vratna koža 38 do 45 M, koža divje krave 48 do 58 M, boxcalf črn 22 do 28 M, konjski chevreaux 12 do 14 M, box 10 do 12 M po kvadratu.

Kržna. Berlin: ovče kože 5 do 6 M po funtu. Suhe kozje kože 65 do 75 M, zajec, zimska 10 do 12 M po komadu.

Lipsko: zajec, zimska 24 M, kunje od 11.60 M, mačje zimska 24 M, kunje od 500–700 gr., M 71.10; od 700–900 gr., M 78.30, od 900–1100 gr., M 82.20.

Gumi London: Para, Hard fine, skladisče 11 in tričetrt d. Crepe 12 in tričetrt d. Amsterdam: Crepe loco 64 for. apr.-juni 68 for. juli-sept. 72 for. Shleets loco 58 for. apr.-juni 60 l. juli-sept. 65 f.

Kemikalije Hamburg. 1 kg Bromkali 16 M, Aspirinov prašek 180 mark, Salicilova kislina 30 M, Antipirin 280 M, Srebrni nitrat 695 M, Naftalin 5.75 M, svinčeno belilo 11 M, (olje) 12 M, (prašek) Cian natrij 120 odstotni 24 mark.

Borza.

15. februarja.

Poročila z inozemskih berz so zaostala vsled deloma pokvarjenih telefon. zvez.

Zagreb, Devize: Berlin 250 do 256, Milan 536 do 540, London 563, Newyork 144 do 145, Praga 190.50 do 192.50, Švica 2350 do 2400, Dunaj 21.90 do 22, Pariz 1040 do 1080. Valute: dolar 141 do 141.25, avstr. krone 23 do 23.50, levi 164 do 170, rubli 65 do 70, češke krone 180 do 185, franki 980, napoleondori 470 do 482, marke 241 do 243, leji 190 do 195, ital. lire 524.

denar blago

Jadranska banka 1765 1800 Hrvatska eskompt. banka 1470 1475 Narodna banka 640 643 Jugoslavenska banka 560 580 Ljubljanska kredit. banka 912 950

16. februarja.

Zagreb, Devize: Berlin 255 do 257, Milan 532 do 534, Newyork 143.50 do 144.50, Praga 190 do 192, Dunaj 21.75 do 21.90, Pariz 1070 do 1076. Valute: dolar 142 do 145, avstr. krone 23 do 24, rubli 60 do 68, češke krone 175 do 180, franki 990, napoleondori 475 do 478, marke 243 do 245, leji 195 do 198, ital. lire 522 do 525.

denar blago

Blagovna borza: pšenica 1040, rž 815, koruza 420, oves 360 do 385, ječmen 550, lisast grah 450, beli 550, vse franko Zagreb. Moka nularica franko vagon v Bački 1530, št. 2 1430, št. 6 1330. Lisasti grah franko Novi Sad 400 do 500, beli 520 do 600 K.

denar blago

Jadranska banka 1765 1800

Hrvatska eskompt. banka 1465 1475

Narodna banka 640 655

Jugoslavenska banka 540 545

Ljubljanska kredit. banka 910 950

Dunaj, Devize: Zagreb 460.50, do 464.50, Beograd 1847.50 do 1867.50, Berlin 1158.50 do 1164.50, Budimpešta 128 do 130, London 2610 do 2630, Milan 2442.50 do 2462.50, Newyork 665 do 670, Pariz 4880 do 4920, Praga 875 do 880, Zofija 830 do 840, Varšava 33.70 do 35.70, Zürich 10.987.50 do 11.037.50. Valute: dolar 663 do 667, levi 815 do 825, marke 1158 do 1164, funti 2605 do 2625, franki 4860 do 4900, lire 2440 do 2460, jugoslov. note 1846 do 1866, poljske marke 81.50 do 86.50, leji 935 do 945, rubli 311 do 317, češke krone 374.50 do 380.50, ogrske krone 126 do 128.

Praga, Devize: Berlin 131.25 do 132.75, Zürich 1258.50 do 1261.50, Milan 279 do 281, Pariz 558.50 do 561.50, London 299.50 do 301.50, Newyork 76.25 do 77.25, Beograd 211 do 213, Bukarešta 109.12 do 110.62, Zofija 95 do 96, Dunaj 10.90 do 11.90, Varšava 9.12 do 10.12, Zagreb 52.50 do 53.50, Budimpešta 14.50 do 15.50. Valute: marke 131.25 do 132.75, švic. franki 1253.50 do 1256.50, ital. note 276 do 288, francoski franki 555.50 do 558.50, funti 297.50 do 299.50, dolar 75.25 do 76.25, jugoslov. note 202 do 204, leji 107.62 do 109.12, levi 90.75, do 91.75, avstr. žig. krone 10.90 do 11.90, poljske marke 8.12 do 9.12.

Zürich, Devize: Berlin 10.475, Newyork 606, London 23.72, Pariz 44.30, Milan 22.25, Praga 8, Budimpešta 1.15, Zagreb 4.50, Bukarešta 8.60, Varšava 0.80, Dunaj 1.50, avstr. žig. krone 1.05.

17. februarja.

Zagreb, Devize: Berlin 250 do 253, Milan 539 do 540, London 565 do 575, Newyork 144.50 do 145, Praga 192.50 do 194, Švica 2400 do 2425, Dunaj 21.90 do 22.05, Pariz 1070 do 1085. Valute: dolar 140 do 142, avstr. žig. krone 34 do 24, levi 167 do 170, češke krone 180, franki 1030 do 1050, napoleondori 474 do 477, leji 196 do 198, ital. lire 522.

denar blago

Jadranska banka 1765 1800

Hrvatska eskompt. banka 1470 1475

Narodna banka 640 643

Jugoslavenska banka 560 580

Ljubljanska kredit. banka 912 950

Berlin. Devize: Italija 215.75 do 216.25, London 230.75 do 231.25, Newyork 58.69 do 58.81, Pariz 433.55 do 434.45, Švica 974 do 976, Dunaj 13.105 do 13.145, Praga 76.40 do 76.60, Budimpešta 11.48 do 11.52.

Curih, Devize: Berlin 10.375, Newyork 500, London 23.55, Pariz 44.75, Milan 22.25, Praga 7.90, Budimpešta 1.175, Zagreb 4.30, Bukarešta 9.66, Varšava 0.80, Dunaj 1.40, avstrijske krone 1.40.

MALI OGLASI

Med na prodaj, večjo množino, ima V. BRATINA, čebelar, Križovci.

Gonilni Jermenij, 30–200 mm širine, v zalogi pri IVAN KRAVOS, sedlar, MARIBOR.

Viktor Korsika

Ljubljana, Kongresni trg 3. Zelenjadna, poljska in cvetlična semena.

Cenik brezplačno.

KLIŠEJI

Znaki. — Šabloni.

Ljubljana, Sv. Petra c. 6.

Manufaktturna trgovina na drobno in debelo

J. KOSTEVC

Ljubljana, Sv. Petra c. 4

priporoča veliko zalogu manufaktturnega blaga po znižanih cenah

preproge**srbske domače****ročne industrije**

po ugodni ceni. V zalogi so še velikosti 45-45, 43/110, 64/136, 67/194, 102/158, 134/134, 136/204, 170/246, 210/274, 235/300, 272/304. 19, 11-11

Priporočam

Šivalne stroje „Pfaff“

Šivanke za različne stroje.

Puch', „Waffenrad“ kolesa.

Gumiraztopilo in vse potrebščine za kolasarje.

Gumi za cepljenje trt in druge specijalne predmete.

Pojasnila in prospekti za večja obrtna podjetja in šivalnice z motornim gonilom brezplačno.

IGN. VOK

Ljubljana, Sodna ul. 7.

Trgovcem popust.

L. M. ECKER, SIMONA

Dunajska cesta štev. 9.

Stavbinska, galerijska in ornamentna kleparnica. Oblastveno dovoljeno podjetje za izvrševanje vodovodnih del. Zdravstvene in kopelne oprave. Izvršuje lesnocementne strehe, krije strehe z lepljenim papirjem in na pravila strelovode. 10-11

Zdržljivo veličino v celju

A. Kocienc, Eisbacher, Cvenkel in Ravnikar priporočajo po znižanih cenah: slanino, svinjsko mast, bučno olje, jedilno olje, mazilno olje, kuruzne in pšenične mlevske izdelke, oves, kavo in milo Zlatorog.

Telefon st. 135. Brzobjavi: Zito.
5 a), 25-16

Veletrgovina A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

Specerijsko blago raznovrstno žganje moko

in deželne pridelke raznovrstno rudniško

22, 10-10 vodo,

Lastna pražarna za kavo

in milin

I. C. MAYER
LJUBLJANA

MANUFAKTURA

€2, 10-10

EN GROS

EN DETAIL

Na debelo.

Fr. Zebal
Rudnik—Ljubljana
Dolenjska cesta.

Telefon interurban št. 430.

Priporočam po najnižjih cenah:

SLADKOR v kockah in kristal.
RIŽ, MILO, SVEČE,
PETROLEJ beli, VŽIGALICE
itd. itd. 82, 15-15

Zahtevajte ponudbe!

Specerijska in delikatesna trgovina na debelo

T. Mencinger
Ljubljana

Resljeva cesta št. 3. — Sv.
Petra cesta št. 35.

Zaloga: vin, salam,
likerjev, mineralnih
vod.

13, 20-20

Erjavec & Turk

PRI „ZLATI LOPATI“
trgovina z železnino
in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

preje Hammerschmidt (Mühleisen)
nasproti Križanske cerkve.

Tel. št. 261 in 413. - Brzjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Ljubljanska kreditna banka
LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 2. se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

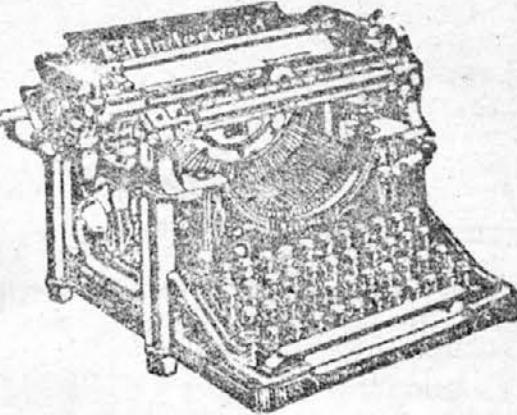
Podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Borovlje, Ptuj, Brežice.

Underwood

najboljši ameriški pisalni stroj
sedanjosti

Opalograph

razumevalni aparat,
razumeva strojno in ročno pisavo potom nelzravnive steklene plošče.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: 15, 20-20

The Rex Co. Ljubljana, Gradišče 10.
Moderno vrejenu popravlilnici vseh pisalnih strojev.

Modna in športna
trgovina
za dame in gospode

P. Magdić

Ljubljana
nasproti glavne pošte

10-2

Mavec-gips

Edina razprodaja Stanzer
špecijalnega gipsa SHS.

Alabaster I. za zobotehniko
220 K.

Alabaster II. za modele
180 K.

Stukatura za elektrike 140 K
za 100 kg incl. vreča
ab vagon Ljubljana nudi

Kosta Novaković

veletrgovina mavec-gips
LJUBLJANA, Židovska ul. 1.

Zgod za tehnike in elektro-
tehnike naprave

Ugričović & Cie.

Ljubljana, Wilsonova cesta 22.

Trgovina: telefon 466.

Tovarna Glince št. 6.

Ivan Jelacinc

Ljubljana.

Veletrgovina s špecerijskim
in kolonialnim blagom.
Točna in solidna postrežba.

Moško in žensko perilo,
predpasnike in delavske hlače iz-
deluje in razpošilja
najcene izdeloval-
nica perila

R. Stermerki,
Celje.

Naročite vzorčni zavoj 12 komadov.
izdelava zlo patentna! Cene posebno nizke!

J. KOPAČ, svečarna

Ljubljana, Celovška cesta 90.
Priporoča voščene sveče, zvitke,
sveče za hišno rabo in kadilo.

Kupuje 60, 20-20

čebelni vasek, suhe satine, kap-
ljine po najvišji dnevni ceni.

TONE MALGAJ

stavbeni, pohištveni pleskar
in ličar 16, 52-8

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6.

Zajamčeno predvojno blago
za portale in prodajalne.

Priporoča se tvrdka

Josip Petelinč

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

tovorniška zalogu

šivalnih strojev

igel in posameznih delov za vse
sisteme šivalnih strojev in koles,
olje ter potrebščine za krojače,
šivilje, čevljarje in sedlarje ter
galanterijo na drobno in debelo.

Cene nizke! Postrežbu točna!

SVOJI K SVOJIM!

Trgovci!

naročajte edino le

,ADRIA pecilni prašek
in vanilin-sladkor
ker je najboljši in edino pravi
domači izdelek

F. ŠIBENIK

„ADRIA“ IZDELKI

Ljubljana.

SVOJI K SVOJIM!

Najzanesljivejše

deteljno seme

črna detelja, gorske provenjence, v
vsaki množini, razpošilja tvrdka

Ant. Stergar, Kamnik.

Delniki glavnica 50,000 000 K.

Rezervni z kladi 45,000.000 K.

Prodaja srečke razredne loterije.

BALKAN

Špedicija vseh vrst. Sprememanje blaga v skladisti. Zazračenje in zavarevanje. Mednarodni prevozi. Selitve s potenj. pošiljanjem vozov na vse strani.
Prvo ljubljansko javno skladišče spojeno s tistem južne železnice. - - - Črnska agentura javnih skladišč.
— Največje domače Špedicijsko podjetje v Jugoslaviji. —

Kartonažna tovarna
in papirna industrija

I. Bončsin, Ljubljana

Izdejstvo in oferira: 112

Embalaže za čaj.

Impregnirane doze za
oljnate barve od $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{4}$, kg.

Lekarniške kapselne
za praske. — Vredico za lekarne,
kavo, špecialitete.

Krožnike iz lepenke
za slastičarje in delikatese.

Kartonaža vsake vrste.
la. rujavo lepenko (Lederdeckel).
v vseh debelostih in vsaki množini.
Vzorci in oferti na raz olago

67, 50-31

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA, MESTNI TRG ST. 10.

Uvoz in prodaja vsako-
vrstnega inozemskega
manufakturnega blaga
in pletenin.

Na debelo in drobno.

Leopold Pevalek
Ljubljana - Židovska ulica 4.

Trgovina s papirjem. Soliske
potrebščine. - Razglednice.
106, 52-18

Na debelo. Na drobno.

Fr. Brumat

Ljubljana

Mestni trg št. 25, I. nadstr.
Manufaktura in tkanine.
!!! Konkurenčne cene!!!

118 52-16

Društvo lesnih trgovcev
dravske doline

v Mariboru

Aleksandrova cesta štev. 45

kupuje in prodaja

rezani in tesuni les
v vsaki množini po dnevnih
cenah. 23, 52-30

Anton Tonejc in drug

Maribor, Jugoslavija.

Trgovina
s kolonijalnim, špe-
cerijskim blagom in
deželnimi pridelki.

Stalna zaloga jedilne, ži-
vinske in industrijske soli
na debelo.

UVOZ. IZVOZ.

Brzojavi: TONEJC, MARIBOR

Trgovci pozor!

DOSPELE SO staroznane

Zelingerjeve paravnošive

KOSE

v kranjskih, kočevskih in
hriških oblikah in druge
vsakovrstne železnine.

Za cenj. naročila se priporoča
tvrdka

Zalta & Žilič, Ljubljana

trgovina z železnino

Gospodsvetska cesta št. 10.

VELETROGOVINA

Gregorc & Verlič

Ljubljana

priporoča

Špecerijsko, koloni-
jalno in vsakovrstno
blago, žganje.

Konkurenčne cene — točna postrežba!

Brzojavi: GRELIČ.

Telefon interurb. štev. 246.

■ Zahtevajte cenike! ■

Kastelec in drug

trgovina s papirem na veliko

LJUBLJANA

Miklošičeva cesta štev. 6/II.

priporoča od svoje zaloge:

Trgovski, fini in srednje fini
pisarniški, dokumentni in
srednje fini koncept, barvan
(Kouleur) in tiskovni papir,
karton za dopisnice, plavnik,
čelulozni, Havana (za mast)
in navadni omotni papir. Pi-
semski papir v kartonih in
mapah, ter zaviteke. Lepenka
belo in rujavo.

Veletrgovina man-
fakturnega blaga

Hedžet & Koritnik

Ljubljana, Franciškanska ulica št. 4.

Telefon Interurban št. 75.

11, 50-30

dečniška družba za mednarodne transporte.

Brzojavni naslov: Spedbalcan.

6, 52-31

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

55, 52-31

Črnska agentura javnih skladišč.

Ant. Krišper

Coloniale
Ljubljana.

Jadranska montanska

družba, d.z.o.l. Ljubljana

Zvonarska ulica 5 (S).

Telefon 9. - Brzojavi, Montana
import. Eksport.

Predajamo in kupujemo na debelo:

Vse vrste
kovin, rudnin
in kemikalij ter vse
industrijske izdelke, spa-
dajoče v rudarsko, fužinarsko in
kemijsko stroko. 65, 26-30

Henrik Kenda

Ljubljana

modno in
galanterijsko
blago na
debelo in
drobno.

10-1

Dobiva ponajveč iz An-
glije v velikih množinah
raznovrstno voljeno,
modno in perilno blago.